Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Тсоавіяхем—підпора мирної праці та оборона СРСР

БЮЛЕТЕНЬ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ РАДИ ТСОАВІЯХЕМУ

10 січня 1932 року. № 1 м. Харків

ЗМІСТ:

До всіх міських, районових рад Тсоавіяхему і Облради АМСРР

Вказівки до інвентаризації та складання річного звіту балянса на 1/I 1932 року

Загальний стан

1. Згідно з статутом, кожна організація нашого товариства (до району включно) повинна за операційний рік, на підставі повної інвентаризації, бухгальтерських та інших облікових даних, складати детальний звіт про власну фінансово-господарчу діяльність.

Річний звіт і баланс мають відбити реальний стан ...ства та фінансовий стан організації і дати ясне ...я наслідків та діяльности на останнє число звіт... ...ду, тобто на 31/XII 1931 року.

...ий звіт Всеукрради Тсоавіяхему обов'язково ...едений, тобто: мати в собі також відчити і

всіх районових організацій, тим самим мусить ... повний фінансовий стан всієї організації України ...

3. В зв'язку з складанням річного звіту за ... повинна бути зроблена інвентаризація (фактична пере... наявности грошевих коштів, цінних паперів, видань, виробів, матеріялів, вступних та членських марок та майна, щоб визначити правильну кількість та стан решти. Інвентаризацію мають провадити згідно з натуральною наявністю та рештою.

4. Перевірку провадить комісія, що її призначає керівник даної організації товариства, з обов'язковою участю представника ревкомісії. Інвентаризацію провадять на 1/I 1932 року.

5. На всі цінності та майно треба скласти акти-описи, які в дальшому звіряється з книжковими записами, через складання порівняльних відомостей, для виявлення лишків та нестач. Всі лишки треба оцінити, оприбуткувати, нестачі ж, після з'ясування їх причини, треба списати за постановою інвентаризаційної комісії, а вартість виявлених нестач з вини відповідальних осіб за переховування, треба стягнути з них. Майно до переоцінки не підлягає і оцінюється в початковій вартості, згідно з книжковими записами.

6. Особливу увагу треба звернути на виявлення наслідків виконання фінансового пляну, як в прибутковій частині, так і у видатковій, при чому мають бути показники фінпляну так у сумарних, як і в процентному відношенні.

7. Розрахункові рахунки: дебіторів, кредиторів, осередків, підзвітних осіб, робітників та службовців—мають бути взаємно перевірені. Сумнівні борги відокремлюється в балянсі лише, коли виявиться їх сумнів і на підставі висновку ревізійної комісії. Списання безнадійних борг... треба внести на розгляд та ухвалення президії.

8. Всі рахунки наслідкові—прибутків, витрат, вступних членських внесків та інш.—треба віднести на рахунок „наслідків".

9. Всі підсобні підприємства теж треба інвентаризувати та додати до загального балянсу. Коли ж вони існують на власному балянсі та бюджеті, то їх балянс додається до загального звідного балянсу. Наслідк... тичної роботи треба відбити в рахунку „наслід...

10. Суму чистого прибутку, або збитку, ... явлена по рахунку „наслідків", після ... балянсу треба списати на рахунок резерву ...

Порядок надсилки та одержання звітів

1. Для виявлення балянса та наслідків фінансової діяльности осередків Тсоавіяхему района, організація надсилає своїм осередкам форми 1 та 2 (зараз друкується і надішлемо негайно по одержанні) для заповнення відповідними сумами.

Заповнені відомості треба завірити ревкомісії осередків. Крім зазначених відомостей, ніяких додатків, осередки не надсилають.

2. Районна організація, після одержання відомостей та звіту, на підставі його показників, складає звідну відомість осередків усього району, виявляючи таким чином фінансовий стан—балянс по всіх осередках району. Крім того, складається зведену таблицю виконання бюджету по всіх осередках як по прибутках, так і по витратах по кожному виду надходжень та видатків (див. форму № 4).

Склавши, на підставі даних осередків, балянса по осередках (форма № 3) та звіта по фінансовій роботі, сумарні дані включається окремою графою в балянс та звіт районової організації (форма № 5) і в формі таблиці балянса надсилаються до Всеукрради Тсоавіяхему. Термін надіслання 15 січня 1932 року.

Міські та райради складають свій звіт та балянс по районовому центру, на підставі загальних вказівок за розділом 1 (форми № 5 та 6).

3. До звіту треба додати:

1) Акт інвентаризації цінностей, майна, каси та інш.

2) Розгорнуті рахунки наслідків.

3) Відомість тих осередків, що не надішлють звітних відомостей і тому не внесених в загальний звіт.

Примітка. Щоб запобігти неповного звіту по району, треба вжити рішучих заходів до своєчасного одержання звітних відомостей від усіх осередків району.

4. Випис особистого рахунку Всеукрради. Цей випис треба надіслати раніше відчита, щоб можна було його перевірити у Всеукрраді та на випадок поміченої різниці—оповістити райраду про наслідок перевірки.

5. Виконання кошторису за весь звітний рік, як по видатках, порівнюючи з контрольними цифрами фінпляна.

6. Коротку пояснюючу записку, в якій зазначити: а) розгляд основних статтей балянсу, б) аналізу висновків діяльности товариства.

Зав. фінплян. відділу Всеукрради
Тсоавіяхему *Походенко.*

Головний бухгальтер *Харланов*

Форма № 3

Зведена відомість

фінансового стану осередків . . . . Районової ради Тсоавіяхему

Осередок має Актив / Назва осередку	Каса	Біжучі рахунки	Цінні папери	Матеріяли	Майно	Дебітор. Борги за різними особами			РАЗОМ
1)									
2)									
3)									
4)									

Осередок винен Пасив / Назва осередку	Районов. раді	Кредитори різні особи та установи	Спец. кошти фонд дирижабл. і інш.	Вартість майна	Власні кошти				РАЗОМ
1)									
2)									
3)									
4)									

Форма № 4.

Зведена відомість виконання бюджету

Осередків . . . . районової ради Тсоавіяхему за 1931 рік

Назва осередку / Прибуток осередку Одержано від	Від вступ. внеск. фіз. та юрид. чл.	Від член. вн. фіз. та юрид. член.	Від реаліза-ції льотер. квитків	Від прибут-ків „га оборони"	Від разо-вих захо-дів	Відраху-вань проф-орг.	Від коопе-рації	Від житло-коопу	Від госп. орган.	Різні при-бутки		Разом за рік
1. Осередок												
2. „												
3. „												
4. „												
і т. інш.												

Назва осередків / Витрати осе-редків	На орган. роботу	На агіт-масову роботу	На військ. роботу	На авіо. роботу	На ППО роботу	На хем-роботу	На с/г ро-боту та бор. з шкід.	На наук. досл. роботу	Адм.-госп. витр.	Різні вит-рати		Разом вит-рат за рік
1. Осередок												
2. „												
3. „												
4. „												

Увага: Обидві відомості складається на підставі звітів осередків, підраховується підсумки по всіх видах роботи і загальна сума дорівняється цифри в графі „Разом".

Форма № 5.

Надсилається не пізніше 15 січня 1932 р.

ЗВЕДЕНИЙ БАЛЯНС

. . . . Районової Ради Тсоавіяхему на 1 січня 1932 року

Актив	За балянсом райради	За зведеними даними осеред.	Разом крб.	Пасив	За балянсом райради	За зведеними даними осередків	Разом крб.
1. Каса . .				1. Капітал основний .			
2. Біжучі р-ки .				2. Капітал обіговий .			
3. Цінні папери . .				3. Вищі організ. (Всеукрради) .			
4. Майно .				4. Кредитори: різні особи та підприєм. .			
5. Матеріяли . . .				5. Фонди спеціяльного призначення . . .			
6. Підзвітні особи .				а) фонд дирижаблебуд.			
7. Дебітор. різні особи та установи . . .				б)			
8. Нижчі організації (осередк.).				в)			
9. Робітники і службовці . . .				г)			
10. Підсобні підприємства . .				6. Резерви по сумнів. боргах . .			
11. Сумнівні борги . .							
12.				7. Наслід.:			
13.							
14.				Решта прибутку . . .			
15.							
16.							
17.				8.			
18.				9.			
19.				10.			
20.				11.			
Балянс: .				Балянс: .			

Увага: На підставі форми № 3.

Відповідальний секретар (Підпис)

Голова ревкомісії (Підпис)

Рахівник (Підпис)

Форма № 9

Додаток до Балянсу

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ

виконання бюджету по . . . . Районовій раді Тсоавіяхему
на 193 . рік

Прибутки	По райрадах	По осередках	Разом	Видатки	По райрадах	По осередках	Разом
Надійшло:				Витрачено:			
Статутні надходження:				1. На оргроб. .			
Вст. фіз. член. .				2. На агітмас. .			
Член. . .				3. На військ. .			
Вст. юрид. .				4. На авіяційн..			
Член. . .				5. На ПВО . .			
Прибуток від льотерії (чист. відрахувань) .				6. На хемроб..			
Прибуток від постач. діяльн.				7. На с/г й шкідн. . . .			
Прибуток від підсоб. підприємств . . .				8. Наук. дослідч. . . .			
Прибуток від га оборони .				9. Адмгосп витр. . . .			
Надійшло:				10. Різні витрати. . . .			
Від профспіл. .							
Від кооперац. . інш. . . .							
Місцеві кам. .							
Самообкладан..							
Інші надходження . . .							
Дотації							
Разом . . .				Разом . . .			

Увага. На підставі даних осередків. Форма № 4

Відповідальний секретар (Підпис)

Голова ревкомісії (Підпис)

Рахівник (Підпис)

Затвердила Президія ЦР
Союзу Тсоавіяхему СРСР
30/XI—31 р.
Заст. ген. секр. *Ліпеліс.*
Нач. відділу ППО ЦР—
Хаміліс.

ПОЛОЖЕННЯ

про роботу і структуру відділів ППО тсоавіяхемівських організацій.

За одну з умов, що забезпечують обороноспроможність Радянського союзу, править організація могутньої протиповітряної оборони країни з притягненням до практичної участи в ній усієї трудящої людности СРСР.

У загальній системі організації протиповітряної оборони Уряд і Партія покладають на Тсоавіяхем завдання—притягти широку громадськість на сприяння й організацію могутньої ППО країни.

I. Завдання тсоавіяхемівських організацій у ППО.

Завданням тсоавіяхему в готуванні країни до ППО є

1. Пояснення трудящим небезпеки збройного нападу на Радянську країну та значення в майбутніх війнах засобів повітряного нападу.

2. Агітація і пропаганда серед трудящих заходів готування до ППО й ліквідації неписьменности в галузі протиповітряної оборони, на основі широкого розгортання усіх форм масової роботи.

3. Втягнення трудящих до практичної роботи з готування ППО країни.

4. Організація, вивчення й оснащення тсоавіяхемівських учбових формувань і команд при житлооб'єднаннях, радгоспах, МТС, колгоспах, установах і т. ін.—детазаційних, пожежних, охорони ладу, ВНАФ і зв'язку, утворюваних для організації захисту людности.

Примітка 1. Медико-санітарне формування в системі ППО утворюють організації Черв. хреста й Черв. півмісяця, міцно пов'язуючи цю роботу з тсоавіяхемівськими організаціями, на ґрунті чинного погодження між ЦР тсоавіяхему і ЧХ та ЧП.

2. Організація команд ППО, утворюваних у житлооб'єднаннях, провадиться на ґрунті чинного погодження між ЦР тсоавіяхему і Всесоюзною радою Центрожитлоспілки.

5. Сприяння відомствам і госпорганам в організації й вивченні об'єктових команд і частин ППО на підприєм-

ствах, здійснюючи його через утворення широкої громадської думки навколо відомчих заходів і приняття на себе безпосереднього виконання окремих завдань, порядком передовір'я їх від відомчих органів, на основі складених спеціяльних договорів.

6. Організація аеродромних учбових команд ППО при польових аеродромах і посадочних майданчиках. Підмога збирати відомості, вибирати й підготовлювати посадочні майданчики й польові аеродроми.

7. Організація, вивчення й утримання позавійськових учбових формувань ППО тсоавіяхему, утворюваних для сприяння організації загальної системи ППО країни.

8. Здійснення, з доручення зацікавлених урядових органів і органів РСІ, громадської контролі й участь у перевірці виконання головних директив уряду й партії в галузі готування до ППО країни.

9. Сприяння розвиненню промисловости, що виробляє засоби ППО, через мобілізацію громадської уваги в цій галузі промисловости і сприяння силами громадськости виконанню промфінпляну на самому виробництві.

10. Поширення серед трудящих засобів індивідуального й колективного захисту щодо ППО.

11. Готування кадрів ППО для роботи в відділах ППО і в учбових формуваннях та командах тсоавіяхему.

Сприяння державним, професійним і громадським організаціям у готуванні потрібних їм кадрів ППО, через організацію учбових пунктів, спеціяльних шкіл, курсів і семінарів для готування перепідготування молодшого й середнього комполітскладу й інструкторів ППО.

12. Розгортання науково-дослідної й винахідницької роботи з ППО і втягнення до цієї роботи спеціялістів, а також участь в опрацюванні технічних вимог до засобів індивідуального й колективного захисту та проведення конкурсу з цих питань.

13. Видання учбово-спеціяльної, популярної, масової й іншої літератури з ППО.

14. Винайдення джерел фінансування і притягнення інших зацікавлених організацій до участи у грошових витратах, пов'язаних з ППО. Проведення серед трудящих цільових добровільних зборів на ППО.

15. Втягнення трудящих жінок у практичну роботу з ППО, забезпечуючи переважну їхню участь у всіх формуваннях і командах ППО Тсоавіяхему.

16. Забезпечення, на ґрунті постанови IX з'їзду ВЛКСМ, готування і втягнення до практичної роботи чле-

нів ВЛКСМ, 100% охопленням контингентів, що не підлягають військовому готуванню.

17. Об'єднання всієї діяльности з ППО, що провадять усі громадські організації (Черв. хр. і Черв. півм., житлоспілка тощо), під єдиним керівництвом і пов'язанням цієї роботи по лінії опрацювання плянів, контрольних чисел, головних директив, положень, інструкцій, що визначають напрямок і розвиток роботи в галузі готування ППО, і відповідно до інтересів і вимог органів ППО країни.

II. Організаційна структура відділу ППО

18. Щоб безпосередньо здійснити завдання, поставлені організаціями Тсоавіяхему в галузі готування країни до ППО, при союзних, республіканських, обласних, крайових, міських і районових радах Тсоавіяхему утворюється відділи ППО, що є оперативні апарати відповідних Тсоавіяхемівських організацій для керування роботою ППО.

19. Відповідальність за оперативне керівництво відділів ППО покладається на начальників відділів, що їх призначає президія.

20. В усіх випадках керівництво відділами ППО забезпечується висуненням президіями зі складу своїх членів авторитетного в питаннях ППО керівника відділу ППО, що відповідає перед президією за здійснення відділом ППО, затверджених президією або пленумом ради, плянів робіт, а також і за правильну політичну лінію в роботі відділу.

Примітка 1. За окремих випадків, виділюваний для керування відділом ППО член президії, призначається на начальника відділу.

2. Коли буде призначено на начальника відділу ППО не члена президії, керівник відділу ППО здійснює загальний нагляд і забезпечує керівний напрямок у роботі відділу.

21. Начальники відділів підбирають відповідальних виконавців по головних спеціяльних ділянках робіт.

Штат і детальну структуру всередині кожного відділу ППО визначається постановою президії, на підставі вказівок ЦР, залежно від місцевих умов, кола завдань і стану роботи з ППО.

22. Відділи ППО у своїй роботі спираються на широкий громадський актив, що допомагає керівникам відділу реалізувати намічені заходи з ППО і бере участь, як відповідальні керівники, з звільненням від інших обов'язків (заведенням до постійного апарату Тсоавіяхему), або ж за соцсумісництвом, з призначенням їх на штатні посади.

Також використання їх, як доповідачів, нештатних інструкторів, керівників окремих комісій, обслідувачів і керівників практичних організацій ППО.

23. Апарат відділу ППО опрацьовує, на ґрунті певних завдань відповідних органів, контрольні числа і плян роботи, що по опрацьованні й погоджені з органами, що стоять на чолі ППО, остаточно санкціонує президія даної ради Тсоавіяхему.

24. Щоб здійснити оперативність у роботі в галузі ППО, повищі відділи безпосередньо керують діяльністю нижчих, в частині виконання завдань, даваних на підставі затверджених президією плянів.

25. Усю роботу, що провадять відділи ППО, зосереджується у трьох секторах, утворюваних при них.

Усю роботу цих осередків міцно пов'язується з роботою інших виддiлів Тсоавіяхему, як от: військовим, агітаційно-масовим, авіяційним і хемічним, в частині розв'язання спеціяльних завдань щодо здійснення бойового готування й формування ППО й масової роботи серед людности.

У всіх секторах забезпечується плянування, оперативне керівництво, перевірка виконання й облік цієї роботи, що вони виконують.

Безпосередні обов'язки окремих секторів такі:

Перший сектор

26. Готування керівних працівників відділів ППО і начальників політсклад частини ППО Тсоавіяхему у школах, на курсах, семінарах, що організує Тсоавіяхем, а також використання шкіл і курсів НКВМ і інших відомств.

27. Організація й наглядання за діяльністю спеціяльних шкіл ППО Тсоавіяхему.

28. Організація учбових пунктів для готування кадрів учбових формувань і команд ППО Тсоавіяхему, а також проведення позавійськового готування й перепідготування кадрів відомчих частин ППО.

29. Організація й керування роботою рухомих шкіл ППО Тсоавіяхему.

30. Міжборова робота з рядовим складом терчастин ППО.

31. Опрацювання учбових плянів і методичних вказівок щодо готування кадрів у школах, на курсах і семінарах ППО Тсоавіяхему.

32. Опрацьовання учбових плянів, програм і методичних вказівок щодо готування команд і частин ППО Тсоавіяхему.

33. Опрацювання й видання учбово-методичних, літературних і наочних посібників щодо готування начальницького й рядового складу частин ППО.

34. Проведення навчань і маневрів ППО формуваннями Тсоавіяхему самостійно й сумісно з частинами ППО інших організацій.

35. Організація учбових і таборових зборів для перепідготування й підвищення кваліфікації керівного й начальницького складу.

36. Облік і виявлення загальної потреби кадрів ППО Тсоавіяхему й наглядання за правильним їх розподілом і використанням.

37. Інструктаж і інспектування шкіл, учбових пунктів, учбових формувань і команд ППО Тсоавіяхему в частині методики й бойового готування.

Другий сектор

38. Організація учбових формувань зенітної артилерії, кулеметних, прожекторних, повітряного загородження й авіяаеродромних.

39. Організація учбових формувань ВНАБ, дегазаційних, зв'язку, протипожежних, санітарних і охорони громадського ладу.

Примітка 1. Учбові формування ППО Тсоавіяхему організується за типом батарей, дивізіонів, сотень, батальйонів, полків і т. д., на основі вказівок пляну ЦР Тсоавіяхему і згідно з даними ЦР штатами й положеннями.

2. Поряд з постійними учбовими формуваннями ППО Тсоавіяхему в організаціях утворюється тимчасові учбово-стройові одиниці: чоти, сотні, батареї для готування трудящих по окремих спеціяльностях ППО.

40. Організація команд ППО для самозахисту людности у складі спеціяльних відділків: дегазаційних, протипожежних, ВНАБ, охорони революційного ладу й санітарних.

41. Організація постів ВНОС, погодивши з органами ППО.

42. Організація й опрацювання питань використання на ППО службових собак і голубів у системі ППО.

43. Розроблення табелів і заявок на постачання формувань ППО Тсоавіяхему і наглядання за виконанням їх.

44. Вишукання місцевих можливостей використання відповідного реманенту й матеріяльної частини, що доповнює табельне постачання формувань ППО Тсоавіяхему.

45. Опрацювання учбових плянів і методики щодо проходження програми з різних спеціяльностей ППО.

Примітка. Програми для учбових формувань і команд ППО опрацьовують відділи ППО ЦР Тсоавіяхему.

46. Інструктаж і інспектування формувань ППО Тсоавіяхему в частині: комплектування, организації, озброєння, використання і зберігання учбового й бойового майна ППО Тсоавіяхему.

Третій сектор

47. Проведення за вказівками центральних, республіканських, крайових і обласних рад Тсоавіяхему масових кампаній щодо ліквідації ППО—неписьменности серед людности й популяризації роботи ППО серед трудящих.

48. Проведення реґулярної широкої масової аґітпропроботи, щоб поширити знання з ППО й популяризувати застосування засобів ППО.

49. Використання для аґітпропроботи усіх видів друку, театру, естради, кіно й радіо, постановках епізодичних і серійних доповідів і лекцій по ППО у клюбах, кутках, на підприємствах, в житлооб'єднаннях тощо.

50. Орґанізація виставок, вітрин, аґітвізків, аґітваґонів, а також застосування всіх інших видів художньої й наочної пропаґанди з ППО.

51. Видання масової, популярної літератури з ППО й популяризація її через бібліотечний зв'язок.

52. Орґанізація роботи ППО в будинках оборони Тсоавіяхему й будинках Червоної армії та фльоти.

53. Орґанізація консультаційно-довідної роботи з питань ППО, через утворення спеціяльних бюр, кіосків, столів тощо.

54. Притягнення й виховання авторських кадрів для опрацювання матеріялів друкованої й наочної художньої пропаґанди ППО.

55. Забезпечення науково-дослідної роботи з ППО, через орґанізацію кадрів винахідників, збору пропозицій, популяризація окремих винаходів і новин у галузі ППО.

56. Пропаґанда й масове поширення засобів індивідуального й колективного захисту (протигазів, захисних накидок, приступних устатковань житл ППО і т. інш.).

57. Орґанізація показних навчань, конференцій, зльотів і широких громадських оглядів роботи ППО.

58. Широке зазнайомлення трудящих з правилами поводження населення за умов ППО.

Робота Тсоавіяхему з ППО в низових організаціях

(Ради й осередки Тсоавіяхему підприємств, установ і житлооб'єднань).

59. У низових ланках і організаціях Тсоавіякему для проведення роботи з ППО утворюється сектори ППО.

60. Усю роботу з ППО в низових організаціях треба найміцніше пов'язати з громадсько-політичною роботою на виробництві щодо боротьби за виконання промфінпляну, через організацію тсоавіяхемівських ударних бригад і цехів і розгортання методів соціялістичного змагання.

Особливість роботи ППО в організаціях військових, вишівських, сільських тощо опреділюють місцеві ради Тсоавіяхему, залежно від завдань, що розв'язують органи ППО.

61. По окремих галузях роботи ППО, залежно від спеціяльних завдань від повищих організацій Тсоавіяхему, утворюються спеціяльні бригади.

62. Основні обов'язки низових організацій Тсоавіяхему в роботі ППО такі:

а) Сприяння адміністрації й партійно-політичним органам у здійсненні їхніх заходів щодо ППО, участь в організації команд ППО, їхнє навчання, забезпечення учбовим майном і т. інш.).

б) Проведення в жактах і інших житлооб'єднаннях роботи щодо організації комад ППО, накопичення матеріяльних ресурсів і засобів ППО, пристосування житл до ППО і т. інш.

в) Розгортання масової роботи й популяризація питань ППО, через організацію вистав, доповідів, лекцій, демонстрацій, фільм тощо з ППО. Регулярне висвітлення роботи ППО в періодичній місцевій, стінній, многотиражній пресі, організуючи спеціяльні кореспондентські пости в справі ППО.

г) Виховання широких кадрів низового активу для роботи з ППО.

ґ) Розвинення всіх форм і методів соцзмагання й ударництва, щоб забезпечити всі заходи ППО.

д) Вербування трудящих до учбових формувань, команд і інших учбово стройових одиниць ППО Тсоавіякему.

е) Поширення серед трудящих елементарних знаннів з ППО, через організацію груп ліквідації неписьменности і тимчасових учбово-стройових одиниць для вивчення питань ППО.

є) Постава обліку і своєчасна інформація повищих організацій Тсоавіяхему про роботу з ППО.

ж) Забезпечення обліку, хоронення і зберігання майна ППО, що є на постачанні команд, учбових формувань, учпунктів, у кутках ППО тощо.

63. Низові організації Тсоавіяхему в роботі ППО мають міцно поєднувати свою роботу з осередками інших громадських організацій, що працюють над ППО (Черв. хреста, Черв. півм., Автодору тощо), щоб забезпечити єдине оперативне охоплення трудящих здійсненням ППО країни.

ПРОГРАМА

курсів підготови й перепідготови організаторів секторів по агітмасовій роботі осередків Тсоавіяхему

I. Міжнароднє становище й завдання радянської суспільности в справі зміцнення оборони країни.

Аналіза міжнародного становища, дана XVI З'їздом партії, VI з'їздом рад та XI Пленумом ВККІ. Дальніше розгортання та поглиблення світової економічної кризи, різке загострення всіх протиріч капіталістичної системи, шалений наступ буржуазії на робітничу клясу, зростання передумов революційної кризи в низці країн. Зростання небезпеки імперіялістичних війн і насамперед збройної інтервенції проти СРСР.

Успіхи соціялістичного будівництвав СРСР—основна причина зростання шаленої зненависти міжнародньої буржуазії до СРСР.

Підготовка і пряма провокація інтервенції проти СРСР. Утворення антирадянських воєнних бльоків, організація економічної та фінансової війни проти СРСР, утворення промислової бази для неї в Польщі, Чехословаччині, Румунії, Угорщині. Готування живих сил і тилу. Ворожі акти капіталістичних країн за останні 2—3 місяці (напад на наше Торгпредство в Арґентині, ворожі наскоки в Комісії в Женеві). Гуверівський плян спасення Германії від краху, як плян організації антирадянської інтервенції. Події в Манчжурії та військова небезпека. Роля французького імперіялізму та ПАСШ, як організатора й керівника інтервенції. Підготовка, місце й роля наших східніх сусідів в інтервенції.

Соціяльфашизм—підпора буржуазії в підготовці до інтервенції. Україна, як важливіший економічний і стратегічний центр, як передова позиція, що на неї найперш вдарять, в разі нападу на СРСР. Боротьба СРСР за мир. XVI з'їзд партії та VI з'їзд Рад про завдання зміцнення обороноздатности країни. Підсилення соціялістичного наступу по всьому фронту, забезпечення високих темпів соцбудівництва—рішуча гарантія обороноспроможности СРСР. Вперта боротьба проти правих та лівих опортуністів, погляди і дворушницька підривна робота яких, будучи об'єктивним виконанням соціяльного замовлення клясового ворога, приводить до зриву переможного наступу соціялізму й до підриву обороноспроможности країни.

Завдання Тсоавіяхему—ще більш зосередити увагу робітничої кляси й трудящих мас на зміцненні оборони СРСР. Дальше зміцнення бойової, технічної моці Червоної армії. Посилення військової роботи профспілок та Комсомолу.

Завдання дальшого зросту та зміцнення лав Тсоавіяхему, зміцнення низового осередку та перебудова керівництва по-новому. Максимальне поширення та підвищення якости й темпів роботи. Підготовка для Червоної армії мільйонних резервів робітників й селян—важливіше завдання Тсоавіяхему. Опанування військової техніки, технічне оснащення військового навчання, виконання 5-річки Тсоавіяхему за 4 роки. Завдання масової роботи Тсоавіяхему щодо воєнізації трудящих: масовість, якість, збільшення питомої ваги спеціяльної підготовки (в зв'язку з підсиленням технічної підготовки РСЧА). Робота серед жінок.

Стан роботи й чергові завдання даної організації Тсоавіяхему.

II. Завдання соціялістичного будівництва, місце й роля в ньому Тсоавіяхему.

Вступ СРСР в період соціялізму. 3-й рік п'ятирічки, як рік вивершення побудови фундаменту соціялістичної економіки. Основні досягнення в виконанні народньо-господарського пляну (індустріялізація, соц. перебудова сільського господарства і інш.) в першому півріччі поточного року в СРСР та зокрема на Україні. Хиби (прориви) у виконанні плянів окремих галузей, зокрема виконання промфінпляну у своєму районі. Шляхи подолання недоліків. „По-новому працювати, по-новому керувати". Питання ліквідації уравнялівки, знеособленої плинности робітної сили, проблема госпрозрахунку. Проблема постачання. Завдання останніх місяців 3 вирішального року п'ятирічки. Загострення клясової боротьби (опір куркуля, шкідництво і т. ін.).

Тверде проведення генеральної лінії партії й боротьба з опортунізмом, проти ухилів, як головної небезпеки на даному етапі—основні умови переможного соціялістичного наступу. Індустріялізація й колективізація сільського господарства—основа зміцнення обороноспроможности країни.

Завдання участи організацій і всієї членської маси Тсоавіяхему в соц. будівництві. Мобілізація членських мас на боротьбу за промфінплян на виробництві, в радгоспах, МТС та колгоспах під гаслом: „Кожний член Тсоавіяхему—ударник виробництва, кожний ударник виробництва—активний член Тсоавіяхему". Мобілізація сил сільських осередків товариства на сприяння соцперебудові сільського господарства, колективізації, поширення засівного клину, через засів „га оборони" і на боротьбу з шкідниками с/г, всемірне підняття громадської дисципліни, виховання соц. свідомости, активніше сприяння розвиткові авіяційної та хемічної й військової промисловости.

III. Підсумки II Пленуму ЦР Тсоавіяхему СРСР.

II Пленум ЦР Тсоавіяхему СРСР—відповідальний та важливий етап в розвитку т-ва.

Етап роботи Тсоавіяхему, що його вже пройдено. Т-во в період піднесення, досягнення, недоліки та гальма в роботі. Основні завдання перебудови роботи та керівництва. Низовий осередок—ударна ділянка перебудови роботи. Перебудова середніх та вищих ланок. Перебудова роботи в соцсекторі села.

П'ятирічка Тсоавіяхему—роля п'ятирічного пляну в практичній роботі товариства; наслідки виконання перших двох років. Недоліки в здійсненні п'ятирічки, завдання виконання п'ятирічного пляну за 4 роки, важливіші показники контрольних цифр Тсоавіяхему на 1931—32 р. Найближчі завдання т-ва в окремих важливіших галузях роботи. Постачання поставити відповідно до завдань та вимог практичної діяльности т-ва. Організаційні рішення Пленуму. Практичні завдання даної організації—в зв'язку з рішеннями II Пленуму ЦР Тсоавіяхему СРСР.

Практична робота: Складання пляна й „схеми" масового огляду перебудови роботи в низових осередках Тсоавіяхему.

IV. Завдання та зміст агітмасової роботи Тсоавіяхему.

Основне завдання агітпропроботи Тсоавіяхему—сприяння партії в справі мобілізації трудящих мас навколо завдань оборони й соціялістичного будівництва. Центр ваги всієї агітпропроботи—в питання оборони.

Роз'яснення важливіших міжнародніх подій, що характеризують зростання військової небезпеки і загроза нападу на Радянський союз. Роз'яснення політики миру партії та Радянської влади. Інтернаціональне виховання трудящих. Роз'яснення ролі та значення соц. будівництва. Індустріялізація країни, колективізація с/г і інш. в справі зміцнення оборони країни. Пропаганда п'ятирічки, як вирішальної основи оборони. Роз'яснення чергових завдань партії й Радянської влади в зв'язку з завданнями зміцнення оборони соц будівництва.

Популяризація Червоної армії, роз'яснення завдань зміцнення її бойової та технічної моці.

Загальна пропаганда завдань оборони, ролі та завдань Тсоавіяхему. Боротьба з аполітичністю, з ділячеством, перекручуванням клясової лінії й проявами правого опортунізму на практичній тсоавіяхемівській роботі. Масова робота по політичному забезпеченню военної учоби. Боротьба за дисципліну, якісні показники військової учоби, оволодіння военної техніки. Пропаганда чергових завдань товариства і місцевої організації. Політичне й агітаційне забезпечення практичної роботи організації.

Масова пропаганда елементів военних знань, военної техніки, авіянізації та хемізації країни.

Облік в агітпропроботі особливостей окремих груп населення (робітники, колгоспники, молодь, жінки і т. інш.). Завдання агітмасової роботи серед трудящих нацреспублік і нацменшостей. Завдання агітпропроботи в прикордонній смузі.

Практичка робота: Складання пляна агітмасової роботи за її змістом до 1 січня 1932 року (накреслити питання, які потрібно відбити в масовій роботі).

V. Організація й підпорні пункти агітмасової роботи в осередку.

Основні принципи керівництва: максимальне притягнення громадського активу, докладний розподіл праці між активістами, персональна відповідальність, гнучкість, чіткість та конкретність оперативного керівництва. Контроля й перевірка виконання.

Завдання сектору агітаційної роботи, функції організатора сектору. Робота з активом; постійні та епізодичні доручення, періодичні наради. Інститут групових агітаторів.

Взаємини з партійними організаціями: робота під їх керівництвом, за їх вказівками та завданням.

Зв'язок по лінії агітпропроботи з комсомольськими, професійними та іншими громадськими організаціями. За-

безпечення взаємини з ними в аґітпропроботі на основі практики єдиного пляна військової роботи на підприємстві, в радгоспі колгоспі і інш. Взаємини з сектором аґітроботи вищої керівної організації т-ва. Диференціяція роботи з обліком умов роботи, рівня розвитку, попиту та специфічних особливостей окремих категорій трудящих.

Орґанізація аґітпропроботи на підприємствах в умовах безперервки, змінности, бриґадної системи і т. інш. (змінні осередки, тсоавіяхемівські групи по бриґадах та ділянках, обідённі перерви, інструктаж у роботі і інш). Робота в гуртожитках, бараках.

Організація аґітпропроботи в МТС, радгоспах, колгоспах і в індивідуальному секторі в умовах сільсько-господарчого виробництва й побуту, розпорошенности населення, періодичної напружености й сезоновости сільсько-господарської роботи (радгосп, МТС та великий колгосп, як підпорний пункт. Робота в будинку колективіста, червоному кутку Масова робота в місцях збору колгоспників. Організація роботи в полі. Групи по бриґадах, тсоавіяхемівська палатка, аґітвізок. Робота з тсоавіяхемівською газетою, книжкою і т. ін.).

Порядок складання пляна аґітпропроботи в низових осередках.

Використовування директив вищих організацій, облік місцевих особливостей, сил та коштів. Строки складання й виконання плянів роботи. Кошти на аґітпропроботу. Соціялістичне змагання й ударництво в аґітпропроботі.

Робота будинків оборони (районового, міського, колгоспного, радгоспного) кабінетів, кутків, літньої аґітбази Тсоавіяхему й завдання аґітмасової роботи низового осередку.

Практична робота. Накреслити схему аґітмасової роботи Тсоавіяхему на підприємстві, або в колгоспі (аґітмасовий сектор і розподіл функцій між членами його. Організація роботи на виробництві).

VI. Форми й методи аґітмасової роботи.

Участь у проведенні важливіших загальних господарчо-політичних кампаній. Проведення Тсоавіяхемівських і інш. кампаній, ударних декад і днів, зазначення кола завдань, складання пляна, притягнення активу, інформація широких мас про завдання й плян кампанії, оформлення роботи; облік досвіду, контроля й відчитність. Безперервність повсякденної аґітмасової роботи. Масові форми аґітпропроботи—мітинґи, збори, зльоти, тривоги, естафети,

доповіді, лекції, екскурсії, гулянки, масові воєнізовані змагання. Робота з газетою, журналом і книжкою, (голосні читанки, усні газети і т. інш.).

Художні форми пропаґанди й агітації—організація аґітпропбригад; вечори оборони, театральні та естрадні виступи; світлові газети; художні виставки. Кіно, радіо.

Аґітація, гасла, плякати, діяграми; дошки інформації „військової новини“, „робота осередку Тсоавіяхему“, „тсоавіяхемівці на виробництві“ і т. інш. Тематичні—стаціонарні й пересувні виставки.

Використання робітників, партійних і комсомольських зібрань для тсоавіяхемівської пропаґанди. Обслуговування по лінії аґітпропроботи походів, учбово-тактичних занять і маневрів, льотерійних кампаній і т. інш.

Для виробничих осередків: Використання обіденних перерв для масових форм пропаґанди й аґітації. Доведення пропаґанди до бриґади, верстата й окремого робітника, індивідуальна робота.

Для колгоспних осередків. Аґітвізки, пересувні аґітпропгрупи, як форми літньої роботи. Злучення аґітації й пропаґанди з практичним показом і роботою навколо практичних організацій (досвідно-хемічні ділянки по штучних угноєннях, боротьба з шкідниками і т. інш.).

Практична робота. Розробити плян масової роботи осередку Тсоавіяхему по збору коштів на дирижаблебудівництво. Ознайомитись з формами й методами художньої пропаґанди в робітничих клюбах і частинах РСЧА, дати оцінку найбільш цікавих форм

VII. Військово-технічна пропаґанда й аґітмасова робота

„Майбутня війна буде механізованою до останнього краю; машині в цій війні буде належати одна з головних і вирішальних ролей“ (Ворошилов). Техніка й людина. Зростання військової техніки й технічного озброєння капіталістичних армій. Завдання моторизації й механізації Червоної армії й оволодіння техніки широкими масами трудящих. Похід за техніку у значній мірі полегшує завдання оволодіння широкими масами трудящих військової техніки.

Центр ваги військової роботи Тсоавіяхему—вивчення військової техніки.

Завдання і зміст аґітмасової роботи навколо військової техніки. Чітка, політично витримана лінія в пропаґанді військової техніки й боротьба з перекручуваннями („залякування“ страхіттями військової техніки капіталістичних країн, умалення досягнень у цій галузі Червоної армії

і інш.). Роз'яснення широким масам робітників і трудящих вирішального значіння індустріялізації країни, розгортання тяжкої промисловости й машинобудування для підсилення технічної моці РСЧА та зміцнення обороноспроможности країни. Забезпечення широкого охоплення трудящих роботою з ліквідації їх військово-технічної неписьменности, через притягнення до мережі відповідних гуртків і курсів. Підсилення засобів зміцнення технічної моці Червоної армії.

Форми роботи: лекцій, доповіді та бесіди, просунення масової військово-технічної літератури і військово-технічних журналів („Механізація й моторизація Червоної армії" і інш.), екскурсії в частини Червоної армії, спецвиставки, використання радіо, живгазети, плякати і інш.; відбиття питань військової техніки в устаткуванні будинків оборони, куточків Тсоавіяхему і т. інш.; спец. вечори техніки, походи за техніку і т. інш.

Підбирання кадрів робітників для технічної пропаганди, їх інструктаж.

Практична робота. Скласти спис військово-технічної літератури й журналів, що є в бібліотеці на підприємстві. Накреслити теми для лекцій і доповідей з питань військової техніки.

VIII. Завдання військової та авіяційної роботи й роботи з ППО і хемоборони та забезпечення її агітмасовою роботою

Завдання військової підготовки трудящих у загальній системі підготовки країни до оборони. Ув'язка цих завдань з системою підготовки РСЧА.

Основне в військовій підготовці — оволодіння техніки. Військове навчання стосовно до характеру виробництва (електрозв'язисти, танкісти і інш.; в радгоспах і колгоспах — трактористи, саперна справа, кінна справа і інш.). План військової роботи на 1932 р. й основні принципи його побудови.

Добровільне військове навчання, як основний вид роботи Тсоавіяхему. Організація військового навчання на підприємствах, радгоспах, колгоспах. Учбові пункти, як основна форма військової підготовки в системі Тсоавіяхему.

Суть учбово-стройових підрозділів та їх побудова, забезпечення інструкторським складом. Програма навчання. Методика військового навчання (живі форми роботи, елементи спортизації, соцзмагання й ударництво).

Особливі види військової роботи: табори, виходи в поле, маневри, їх завдання, організаційні форми й мате-

ріяльна забезпеченість. Загальне військове навчання комсомолу—головніше завдання.

Особливості роботи серед жінок, молоді та дітей.

Основи, на яких провадять обов'язкове військове навчання.

Мета, завдання й організація стрілецького спорту. Методи стрілецької роботи й поєднання її з військовою підготовкою. Військово-морська підготовка.

Політичне забезпечення військової роботи; масова пояснювальна робота, як важливіша умова широкого охоплення військової підготовки трудящих; включення політичного елементу до програми навчання; масова робота з учнями, з метою забезпечення дисципліни, зацікавлености й високих темпів учоби; робота навколо змагань, організація військово-політичної роботи при виході в поле та на тактичних заняттях у таборах і маневрах.

Робота щодо противоповітряної й хемічної оборони, як головне теперішнє завдання Тсоавіяхему. Масова ліквідація неписьменности громадського населення по ППО і ХО через систему учпунктів. Підготовка кадрів для роботи ПП та ХО. Робота на підприємствах, у радгоспах, колгоспах, серед неорганізованого населення в житлооб'єднаннях. Боротьба за виконання промфінпляну в галузях хемпромисловости, що забезпечують хемічну оборону. Проведення аґітроботи навколо завдань ПП та ХО.

Значіння та мета авіялізації країни. Роля авіороботи Тсоавіяхему в вирішенні проблеми підготовки кадрів авіяції. Основні види практичної авіороботи Тсоавіяхему (моделізм, пляneризм, спортивна та легкомоторова авіяція).

Пропаґанда авіотехнічних знань серед трудящого населення. Комплектування шкіл пляneризму, літніх шкіл та військово-авіяційних шкіл.

Розвиток мережі посадочних авіомайданчиків. Спряння розвиткові авіопромисловости.

Завдання і програма дирижаблебудівництва. Проведення аґітроботи навколо питань авіяції та повітроплавства (авіяційні свята, авіовиставки та інш.).

П р а к т и ч н а р о б о т а. Провести масове обслідування роботи з політичного забезпечення учбових пунктів. Розробити плян масової роботи при виходів поле.

IX. Робота в галузі хемізації сільського господарства та аґітмасова робота.

Участь Тсоавіяхему у здійсненні завдань соцперебудови сільського господарства, в колективізації с/г., розвиток ударництва в виробництві, просунення с/г техніхи, в

господарчо-політичних кампаніях на селі, ліквідація аґрохемічної неписьменности. Пропаґанда заходів щодо запровадження хемії в сільське господарство та побут.

Завдання Тсоавіяхему в справі боротьби з шкідниками та хворобами с/г, з хатніми паразитами. Організація масової боротьби через проведення ударних кампаній.

Завдання Тсоавіяхему в справі практичного просунення масового вживання штучних угноєнь, вапнування, фосфорування землі (досвідно-показові ділянки, гуртки хемізації с/г, організація „га оборони", як допомога країні в поширенні засівної площі і як зміцнення матеріяльної бази низових організацій Тсоавіяхему.

Практична робота. Розбити плян масової роботи осередку до весняної засівкампанії.

X. Аґітмасова робота осередку Тсоавіяхему і робота політосвітустанов.

Використання будинку культури, робітничого та колгоспного клюба, будинку селянина, червоного кутка, хатичитальні для пропаґанди завдань оборони та Тсоавіяхему.

Кутки та кабінети Тсоавіяхему в політосвітустановах, як база масової та гурткової роботи. Масова робота Тсоавіяхему, як основна невід'ємна частина всієї роботи політосвітустанов. Відбиття тсоавіяхемівських кампаній. Постановка систематичної військової та тсоавіяхемівської пропаґанди; епізодичні лекції, доповіді, кіно, радіо, художня робота і т. інш.). Робота бібліотек.

Зв'язок та пов'язання роботи Сектору аґітмасової роботи осередку з роботою політосвітустанов. Плянування. Забезпечення кадрами активу та виконавцями.

Практична робота. Обслідувати стан військової роботи одного з робітничих клюбів або будинку колективіста, скласти пропозиції до покращення її.

XI. Тсоавіяхемівська преса: пропаґанда, поширення та робота з нею.

Аґітація й пропаґанда в пресі: використання стінгазет, багатотиражок та друкованих органів на підприємствах, в колгоспах та радгоспах. Збирання матеріялу, порядок його обробки; виділення кореспондентів та робота з ними. Воєнізація робсількорів.

Використання військових і тсоавіяхемівських газет та журналів для пропаґанди: читання, дошки новин та інш.

Пропаганда військової книжки: вечори військової книжки, бібліографічні вечори, складання спеціяльних плякатів, рекомендаційні списки і т. ін.

Організація масового поширення та передплати тсоавіяхемівської періодичної преси. Кореспондування до районової, крайової та центральної преси.

Практична робота. Проробка пляна агітмасової ротоги на осінньо-зимовий період (підсумкова робота по всьому курсу).

Основна література—приладдя:

1. Рішення XI Пленуму ВККІ, XVI з'їзду партії, Червневого Пленуму ЦК партії VI з'їзду Рад.

2. Журнал „Агітатор"—тези до антиімперіялістичного дня.

3. Жамойда „14 років диктатури пролетаріяту".

4. Промова т. Сталіна на нараді господарників—23 червня 1931 року.

5. Резолюції II Всесоюзного та II Всеукраїнського з'їздів Тсоавіяхему.

6. Постанови II Пленуму ЦР Тсоавіяхему СРСР.

7. Резолюції Президії ЦР: а) Про чергові завдання Тсоавіяхему в зв'язку з рішенням XVI з'їзду ВКП(б) (див. Спец. збірник ЦР—„За зміцнення районових організацій Тсоавіяхему"; б) Про основні завдання Тсоавіяхему у пропаганді військової техніки (див. „Красная звезда" № 65—1931 г.).

8. П'ятирічка Тсоавіяхему СРСР та місцевої організації.

9. Положення про осередок Тсоавіяхему.

10. Положення про районовий (міський) будинок оборони та літню агітбазу Тсоавіяхему.

11. Н. А. Семашко „За зміцнення агітмасової роботи Тсоавіяхему".

12. „Пам'ятка активіста Тсоавіяхему", вид. 1930 року.

13. Постанова ЦК ВКП(б) від 21/VII—31 р. про партійно-масову роботу в цеху та бригаді на підприємстві (Журнал „Агітатор" № 9—10).

14. Постанова ЦК КП(б)У від 21/III—31 р. „Про масову роботу в районах суцільної колективізації (Журнал „Агітатор" № 9—10). Журнал „Осоавиахим" № 22 и 25 1931 р.

Пояснювальна записка

II Всесоюзний з'їзд Тсоавіяхему зазначив, що „Агітпропробота повинна займати одне з основних місць у всій системі робіт товариства зверху до низу та служити базою розгортання всієї практичної роботи Тсоавіяхему".

Це завдання може бути вирішено за умов пильного підбирання керівних кадрів агітпропактиву та систематичного керівництва ними з боку вищих організацій товариства. Проте роботу з підготовки керівних кадрів агітмасової роботи в низових ланках Тсоавіяхему або не була організовано зовсім або провадилась без системи—окремими епізодичними заходами отже й не давала вона потрібного ефекту.

Посилення агітмасової роботи вимагає негайно організації широких заходів до підготовки агітпропактиву, як основної ланки, що безпосередньо організує й провадить роботу в масах.

Зазначену програму розраховано на організаторів секторів агітмасової роботи осередків підприємств, радгоспів, колгоспів і т. інш.

Програма має за мету:

а) Дати загально-політичне орієнтування активу.

б) Ознайомити його з основними завданнями Тсоавіяхему, особливостями міжнародного стану і завданнями соціялістичного будівництва на даному етапі.

в) Провести конкретний практичний інструктаж щодо змісту, методики та форм агітмасової роботи товариства в низових організаціях.

Цілком ясно, що курси активу за цією програмою мають бути організовані окремо для робітників промисловости і міських організацій та для активу селянського сектору, бо зміст (значної частини) і умови організації і форми цієї масової роботи в цих двох галузях нашої діяльности різні, хоч і базуються на загальних принципах.

Тому, при проходженні програми, треба пильно її пристосувати до складу курсів, умов, особливостей та завдань роботи місцевої організації. Це особливо стосується таких питань, як форми та методи агітмасової роботи, галузеві питання (військова робота, ППО і т. інш.). Але в частині змісту самої масової роботи—ця диференціяція (ухил) програми повинен бути також проведений. Зокрема, для курсів керівників секторів колгоспних та радгоспних осередків, особливу увагу треба приділити питанням участи Тсоавіяхему в сільських господарчо-політичних кампаніях і в роботі по сприянню хемізації сільського господарства. З цією метою останнє питання для таких курсів виділено в спеціяльну тему. Галузеві теми (військово технічна пропаганда, військова робота, ППО, авія, хемізація с/г. повинні провадитись, не як вузько-спеціяльні, а з одноразовою постановкою в них завдань, форм та мето-

дів агітмасової роботи, щоб забезпечити та обслуговувати ці види діяльности осередку.

Вся програма повинна мати практичний ухил, щоб кожне заняття, кожна тема були практичним інструктажем (а в відомій частині і показом) низового активу про те, як треба ставити агітмасову роботу з певним змістом, що виходить за завдань товариства в сучасних обставинах.

Курси розраховано для міського активу на 36 год., для сільського активу—на 28 год. При цьому курси міського активу передбачається провадити вечорами з розрахунку—3 год. на вечір, 2 рази на п'ятиденку, себто вони займуть 12 днів протягом 6 п'ятиденок. Курси ж сільського активу, що вимагають виклику до районового центру робітників з декількох заселених пунктів, треба провадити з повним навантаженням (6—7 год)., протягом дня, себто програма їх займе 4 учбових дня.

Курси треба організувати й провадити під беспосереднім керівництвом районових, міських рад товариства. При чому, треба зберегти принцип однорідного складу перепідготовлених у межах даної черги, за характером осередкової роботи: актив промпідприємств, установ, кооперативних підприємств, радгоспів і т. інш.

Основним методом занять повинно бути: жива бесіда на основі використання досвіду, що є у слухача, наочности та практичного показу робіт. Для чого дуже важливо в процесі занять організувати, в учбовому порядкові, ознайомлення слухачів курсів (хоча б коштом збільшення терміну навчання) з окремими зразками роботи в місцевих осередках товариства і окремими практичними організаціями (будинок оборони, кутки Тсоавіяхему, кабінет у робітничому клюбі і т. інш.).

Зважаючи на важливість цих курсів, насиченість та ущільненість програми, треба особливу увагу звернути на підбирання складу викладачів. До складу викладачів треба притягати кращі сили з числа керівних та практичних робітників районової (міської) ради, а в разі потреби, треба звертатись за допомогою щодо цього до парторганізацій.

Учбовий плян

підготовки й перепідготовки організаторів секторів по агітмасовій роботі осередків Тсоавіяхему

1. Міжнародне становище й завдання радянської суспільности в справі зміцнення оборони країни . . 2 год.
2. Завдання соціялістичного будівництва, місце й роля Тсоавіяхему в їх розв'язанні . . . . 2 „
3. Підсумки II Пленуму ЦР Тсоавіяхему СРСР 4 „
4. Завдання та зміст агітмасової роботи Тсоавіяхему . . . . 3 „
5. Організація й підпорні пункти агітмасової роботи . . . . 3 „
6. Форми й методи агітмасової роботи в осередку . . . . 2 „
7. Військово-технічна пропаґанда і агітмасова робота . . . . 2 „
8. Завдання військової авіяційної роботи, роботи по ППО і забезпеченню їх агітмасовою роботою . . . . 2 „
9. Робота в ґалузі хемізації сільського господарства і агітмасова робота (для сільського активу) . . 2 „
10. Агітмасова робота осередку Тсоавіяхему і робота політосвітустанов . . . . 4 „
11. Тсоавіяхемівська преса, пропаґанда, поширення й робота з нею . . . . 2 „
12. Практична робота (поза учбовим часом) . . 8 „

36 год

Агітмасвідділ Всеукрради ТСА

До всіх міськрайрад Тсоавіяхему

При цьому надсилаємо підсумки всеукраїнських і всесоюзних кінноспортивних змагань

Тимч. н-к Військового відділу
Всеукрради Тсоавіяхему (*Сокальський*).

Керівник Кінсектору (*Стряпко*).

ПІДСУМКИ

всеукраїнських кінно-спортивних змагань Тсоавіяхему

З 25 липня по 2 серпня в м. Харкові, паралельно з кінно-спортивними змаганнями УВО, було проведено 1 всеукраїнське кінноспортивне змагання Тсоавіяхему.

Змагання пройшли загалом задовільно. Змагання дали організаціям, що брали в них участь, і Військовому відділові Всеукрради багатющий досвід, у справі розгортання кінного спорту серед мас трудящих і спрямовані цього виду спорту у відповідне річище.

Одночасно, змагання цього року дали зрозуміти учасникам—організаціям і тим організаціям, що не прибули (хоч їх викликалося), що кожне змагання, не говорячи вже про змагання великого маштабу, потрібує виключної уваги в справі готування коня й верхівця. На жаль, чимало організацій цього своєчасно не врахували, в наслідок низка організацій, викликаних на змагання, не прибули (Дніпропетровське, Житомир, Сталіне й Біловодське), а ті, що прибули (Харків, Київ, Одеса)—привили кінський склад не цілком підготований, а людський склад за винятком командного складу, не опанував коня.

Готування до змагань

Вказівки про змагання міським радам від Всеукрради були дані при розсиланні контрольних чисел на 1931 рік— січень 1931 року, а потім підтверждені директивою, з певними вказівками на кількість участників від кожної організації, видів змагання, що в них братиме участь Тсоавіяхем, точний час початку змагання й низка інших вказівок.

А всеж, більшість викликаних організацій поставилися до цього не досить серйозно, а навіть недозволенно. Наприклад, Житомирська рада зовсім продала коні—отже й не брали участи, сталінська рада мотивувала свою відсутність непідготовленістю кінського складу, Біловодська рада не брала участи, невідомо чому, Одеська рада виділила 8 коней: з них 2 коняки, що прибули на 100 клм. перебіг, були з числа ремонтних, куплених за місяць до початку змагань; одна прибула з району в момент вантаження коней на змагання, решта були надто худі, а зверхній вигляд усього кінського складу Одеси говорить за те, що не було проведено жодного треніювання.

Тільки Харків і Київ виділили більш-менш задовільний кінський і людський склад, отже їм і довелося взяти

участь у всесоюзних змаганнях. Але і в цих школах не було проведено тривалого систематичного тренірування кінської й людського складу, що відбилося в момент змагань.

Усі перелічені факти говорять за несерйозне ставлення від військових відділів вищезазначених рад Тсоавіяхему, так до підготовної роботи змагань у маштабі школи, як і до добору людей і коней, що брали участь у змаганнях.

Всеукраїнські змагання

Із 7 організацій Тсоавіяхему, запрошених на всеукраїнські змагання, прибули і взяли участь у них тільки 3: Харків, Київ, Одеса. Решта не брали участи з вищезазначених причин.

Змагання поділили на: а) групові — по родах військ; б) на всеукраїнське першенство.

Тсоавіяхем у групових змаганнях брав участь: а) Бар'єрні стрибки—3 клм., б) конкурс-ешік звичайний; в) володіння холодною зброєю; г) стипль—через 3 клм.; ґ) 80 клм. перебіг.

На всеукраїнське першенство Тсоавіяхем не брав участи.

Найудаліше щодо добору людського й кінського складу на змагання, виділялася Київська школа, що дала добрі наслідки в одержанні місць, особливо на всесоюзних змаганнях.

Харківська школа, за загальною кількістю очків на всеукраїнських змаганнях, посіла перше місце, але могла дати кращі наслідки, бо виділила більше людей і коней.

Одеська школа, завдяки кепсько добраному кінському складу, непідготовленому людському складу, зробила найгірше враження з усіх учасників - організацій, не посіла жодного місця на всеукраїнських змаганнях і не припущена до всесоюзних.

Відзначається дисциплінованість і військова виправа всіх учасників змагань з зовні, в гірший бік виділялася одеська школа.

Підсумки всесоюзних змагань

З 15 по 28 серпня ц. р. в Москві, паралельно з 3 всесоюзними кінно-спортивними змаганнями РСЧА, були проведені Всесоюзні кінноспортивні змагання Тсоавіяхему, де від Української організації взяли участь представники харківської й київської шкіл.

Наслідки змагання

1. Конкурс—опік звичайний (для учнів)—*без місця.*

2. Конкурс—опік звичайний (для комскладу)—*Україна 2 місце* (Лінецький—Київська школа).

3. Конкурс—опік підвищений—*Україна не брала участи.*

4. Конкурс—опік особливо підвищений — *Україна не брала участи.*

5. Володіння холодною зброєю (для комскладу)—*Україна не брала участи.*

6. Володіння холодною зброєю (для учасників)—*Україна II місце* (Войтенко—Київська школа).

7. 2 клм. бар'єрні стрибки—*Україна 3 місце* (Бузивий—харківська школа).

8. 2 клм. бар'єрні стрибки заохочувальні—*Україна не брала участи.*

9. 3 клм бар'єрні стрибки—*Україна без місця.*

10. 3 клм. стипль-ез—*Україна II місце* (Рейзер—Харк. школа).

11. Рекорд-ширинг—*Україна I місце* (Войтенко—Київська школа).

Змагання не всесоюзне першенство

100 клм. перебіг—*Україна II місце* (Хоменко—Київська школа).

Крім цього, Україна посіла II місце—за порання й утримання кінського складу.

Примітка. 1. Докладний звіт про наслідки змагань дивись у окремому додаткові до цього (зведення № 1).

2. Учасники змагань (зведення № 2).

ПОСТАНОВА

1. Відзначити, що змагання пройшли загалом задовільно. А всеж констатувати, що своєчасного, систематичного й серйозного готування кінського й людського складу не було проведено з боку більшости викликаних организацій, деякі організації поставилися до цього готування, проведення змагань у самих школах і виділенню учасників на всеукраїнські змагання—неприпустимо (Одеса).

2. Змагання на місцях не зосередили загальної уваги громадських організацій і їх активу, а були замкнуті і проводилися тільки в маштабі шкіл.

3. Кінський склад по більшости организацій вимагає значного поповнення і ускладнення коштом щорічного комплектування, не тільки з браку військвіду, але й коштом ремонту.

4. Запропонувати військовому відділові практикувати проведення таких змагань щорічно в маштабі міських і районових рад, максимально притягаючи учасників безпосередньо з гуртків колгоспів, радгоспів і інших. Одночасно домагатися перетворення кінного спорту на систему перевірки окремих видів навчання, а також обов'язково вливаючись у місцеві військові й цивільні змагання.

Готуватися до майбутніх змагань треба вже тепер, аж до їхнього початку.

5. Категорично заборонити місцевим організаціям (Одеса) використовувати кінський склад шкіл-манежів не за прямим призначенням, а тільки безпосередньо для кавалерійського готування.

6. Асигнувати 1932 року 15.000 крб. на купівлю доброго кінського складу, що його тримати при Харківській кавалерійській школі.

7. Доручити військовому відділові опрацювати питання щодо організації на Україні Центральної Кавалерійської школи, де можна було б готувати й виробляти кадри.

8. Звернути увагу президії Одеської міської ради Тсоавіяхему на неприпустимість такого ставлення до змагання (виділення непідготовленого кінного складу, брудне умундирування людей), винних притягти до права.

9. За велику роботу в готуванні до всеукраїнських і всесоюзних змагань—начальника Харківської кав. школи тов. Рейзера й начальника Київської кав. школи тов. Хоменко—нагородити годинниками.

Зведення № 2.

ВІДОМОСТІ
про учасників всеукраїнських змагань

Черг. №	Назва шкіл	Усього приб. учасн.	З них:			З них		В тому числі			Примітка
			Роб.	Сел.	Служ.	Нач. скл.	Учн.	Чл. ВКП	ВЛКСМ	Не парт.	
1	Харківська . . .	10	6	—	3+1 у.	5	5	3	2	5	
2	Київська	8	7	—	1	6	2	1	—	7	
3	Одеська . . .	відомостей немає									

ВІДОМОСТІ
про учасників всесоюзного змагання

Чер. №	Назва шкіл	Усього брало участь		У тому числі			З них		У тому числі			Примітка
		люд.	кон.	Роб.	Сел.	Служ.	Нач. скл.	Учн.	Чл. ВКП	ВЛКСМ	Не парт.	
1	Харківська . . .	5	3	4	—	1	2	3	1	2	2	
2	Київська	4	2	4	—	—	2	2	—	1	3	
	Разом	9	5	8	—	1	4	5	1	3	5	

Зведення № 1

Наслідки змагань
Змагання у групах

I. Бар'єрні стрибки—3 кілометри:
1 місце—Рейзер, Харківська школа
2 „ Бузинний „
3 „ Кавун „ „

II. Конкурс-епік (приз не розиграно).

III. Володіння холодною зброєю:
1 місце—Потапнін, Харківська школа.
2 „ Філіпов „
3 „ Липецький Київська

IV. Стипль-ез (приз не розиграно).

V. 80 клм. перебіг:
1 місце—Хоменко, Київська школа.
2 „ Потьомкін, Харківська школа.

ІНСТРУКЦІЯ,

як ставити досвіди з вапнуванням ґрунту гуртками Тсоавіяхему

Величезними зусиллями багатомільйонних мас робочої кляси та селянства, під керівництвом комуністичної партії, наша країна переможно йде до соціялізму. Дедалі зростає наша промисловість; вже тепер наші заводи випускають щоденно 200 тракторів і багато складних машин, що за їх допомогою значно поширюється засівна площа Радянського Союзу; поруч з поширенням робіт машин в сільському господарстві, тобто з механізацією сільсько-господарського виробництва, не малу ролю повинна відіграти його хемізація, тобто застосувати до сільсько-господарчого виробництва різних добрив, що підвищують врожаї, різних хемічних засобів боротьби зі шкідниками в сільському господарстві та хворобами рослин і тварин. Ці хемічні засоби виробляються на наших заводах, що їх робота дедалі розгортається.

Робота цих заводів має величезне значіння і для посилення обороноздатности країни, бо в майбутню війну хемічні засоби оборони відограватимуть дуже велику ролю. Всі ці хемічні фабрики нам дадуть багато азотових добрив, як от сірчано-кислий амоній, (сульфат-амоній), амоніячна салітра, фосфорових, як суферфосфат, томасівна та калійних-калійна сіль, сірчано-кислий калій. Калій, фосфор та азот конче необхідні для росту рослин, і якщо в ґрунті бракує будь-якої з цих речовин в принятній для рослини формі, ми мусимо подбати про те, щоб збільшити кількість її і тим забезпечити нормальний розвиток рослини.

Один з засобів забезпечення рослин цими речовинами— це дати відповідні добрива, як тільки-но зазначені, або маємо дати тваринного гною, що має в собі азот, і фосфор і калій. Звичайно, рослина потрібує, крім цих трьох речовин ще декілька інших, як от заліза, сірки тощо; але взагалі цих речовин в ґрунті є достатня кількість, до тогож ми почасти вносимо їх з добривом, а тому про них не доводиться дбати. Але є ще одна речовина, якої хоч і завжди є в ґрунті в більшій, або в меншій кількості, проте доводиться в багатьох випадках додавати її до ґрунту. Ця речовина—вапна. Вона необхідна для живлення рослини так само як фосфор або азот. Але ця кількість вапни, що необхідна безпосередньо для живлення рослини майже завжди є в ґрунті; та вапна має значення не тільки як поживна речовина.

Для нормального розвитку рослини, нобхідно, щоб в ґрунті була достатня кількість води, бо без води не може розвиватись жодна жива істота; вода розчиняє поживні речовини ґрунту і вони в вигляді розчину забираються рослинами. Далі для рослин необхідно в ґрунті повітря: бо корінці її дишуть; крім того, необхідно, щоб в ґрунті не було речовин шкідливих для рослин; такі речовини між іншим утворюються в ґрунті, коли в ньому не вистачає повітря; шкідливою може бути і велика кислотність ґрунту.

Як впливає вапно в усіх цих відношеннях на ґрунт?

Кожен ґрунт складається з часток більшого або меншого розміру.

Серед них є такі дрібні, що кожну окрему не можна помітити на око, а лише через спеціяльні приладдя, мікроскоп та ультрамікроскоп. Ці частини ґрунту після дощу дають з водою каламутню забарвлену рідину. Що дрібніші частинки ґрунту, то він буде більш глинястий, важкий. В залежности від складу ґрунтів щодо розміру частинок відрізняють піскані, супіщані, суглінясті, глинясті ґрунти.

Деякі частинки ґрунту дають клейку масу, що зліплює грубші частинки, пісок тощо у зерна більших або менших розмірів; в чорноземлі, грудка ґрунту, особливо з нерозпорошенного підорного шару, розпадається на окремі зернята, що досить міцні, не зразу розпадаються, коли їх намочити в воді. Кожне таке зерно складається з грубих частинок зліплених клейною масою з найдрібніших часток. Завдяки побудові ґрунту він порівнююче легко оброблюється, має в собі досить багато більших або менших щілинок, що по них може проникати вода і повітря, нобхідні для рослин. Така справа стоїть в черноземлях, що взагалі більш-менш багаті на вапну; коли ж вапни набагато і в ґрунті дуже мало солів, поведінка клейкої глинистої маси ґрунту буде інша; в воді вона швидко бухнявіє, окремі зерна зліплюються в суцільну масу, ґрунт запливає погано, пропускає воду та повітря, коли висихає, він дає кору що розтріскується на окремі дуже міцні глиби. Такий ґрунт важко обробляти: в вогкому стані він дуже липкий, а в сухому його кора дуже міцна. До таких ґрунтів належать насамперед глинисті суглинясті попільняки, лісові землі, що в них не вистачає вапни, щоб зробити глинясту частину ґрунту стійкої проти дії води. Такі ґрунти запливаючи, як вже зазначались, погано пропускають воду, дощова вода не просякає, а помітною мірою випаровується з поверхні ґрунту або стікає з поверхні в ставки тощо, і таким чином ця вода гине марно.

Недостатня вогкість та провітрювання ґрунту, а також наявність в ґрунті шкідливих речовин (підвищена кислотність) крім того, що шкодить безпосередньо рослині, завдає ще іноді через те, що затримує розвиток деяких бактерій, тобто дуже дрібних живих істот, що їх в кожному гр. ґрунту нараховується міліярди; ці бактерії відограють величезну ролю в житті ґрунту так само, як і в інших багатьох явищах на виробництвах, такі явища, як скисання молока, гниття ріжних рослин та тварин, скисання солоних огірків, капусти багато ріжних хвороб людини та тварин, все це спричиняється бактеріями; серед бактерій, що живуть в ґрунті, багато є таких, що розкладаючи рештки рослини та дрібних тварин в ґрунті, утворюють там нові запаси поживчих речовин для культурних рослин. Деякі корисні в цьому відношенні бактерії теж не можуть розвиватись, коли в ґрунті не вистачає повітря; всім бактеріям шкодить недостатня вогкість ґрунту та його підвищена кислотність. Отже брак вапни в глинястих та суглинястих попільнякових ґрунтах або лісових землях може спричинитися не тільки до того, що ґрунт буде важко обробляти і культурні рослини будуть погано забезпечені водою та повітрям і будуть терпіти від наявности деяких отруйних речовин; ці погані властивості ґрунту призводять ще до того, що рослина буде погано забезпечена поживними речовинами. Брак поживних речовин можна виправити, коли дати відповідних добрив; але може статися, що коли ми їй дамо потрібних добрив (азотових, фосфорних або калійних) ми все-ж не можемо значно підвищити врожаю, через те, що рослина не витрачає повітря, або воно терпить від занадто великої кислотности ґрунту тощо. Отже додача вапни до деяких ґрунтів є засіб цілком необхідний для підвищення врожаю.

Вапнування ґрунтів тепер широко провадиться в РСФРР, де дуже багато ґрунтів, що потрібують вапни, але й на Україні таких ґрунтів чимало. Це почасти суглинкуваті попільнякові ґрунти Полісся (колишні округи Коростенської, частина Київської, Волинська, Чернигівська, частина Глухівської, Конотопської, частина Ніженської, а також попільнякові ґрунти та лісові землі лісостепу, що розташовані на правобережжі (колишні округи Шепетівська, Проскурівська, Кам'янеччина, Бердичівська, Білоцерківська, Шевченківська, Уманська, Винницька, Могилівська та Тульчинська і меншою мірою на правобережжі (колишні округи: частина Конотопська, Ніженська, Прилуцька, Роменська, Сумська, Лубенська, Кременчуцька, Полтавська,

Харківська). Збільшення врожаю від вапнування можна чекати почасти і на деградованих чорноземлях. Вапну для цих ґрунтів можна давати у вигляді молотої крейди, молотого вапнякового каменю, паленого вапна; одна з дуже поширених форм вапни, це дефекаційна грязь, покидьок, цукрова рень; її можна вживати для вапнування земель, що лежать недалеко від цукроварень. Дефекаційну грязь треба заздалегідь підсушити, щоб зробити з неї борошно. Ось деякі дані, щодо впливу вапни на врожай: на Винницькій досвідній станції 1929 року (сірі—лісові землі) дістали такі врожаї цукрових буряків від крейди, що її було дано в 1928 р. б. угн.—154 цент., крейда (15 тонн)—190; палена вапна 5 тонн—204.

Щоб визначити, який ґрунт в колгоспі, слід звернутись до місцевого аґроному. Розташовання ділянок і їх розмір, треба старано дбати за те, щоб ділянки були точно одного розміру і мали прямі кути, не були косими; за дальнішою його правильній розбивці ділянок слід звернутись до місцевого аґронома, або вчителя.

По колективним дослідам Київської досвідної станції 1928 року дістали такі врожаї: цукровий буряк пересічно за 3-ми дослідів на вилугованій чорноземлі: б. угн.—177 центн., по 23 центн. дефекаційної грязи 190 центн. Крім того, треба помітити, що вапна діє багато років; та вона не скрізь дає позитивні наслідки: тим то й треба ставити досліди в своєму господарстві; щоб довідатись, чи не можна збільшити врожай в такий спосіб.

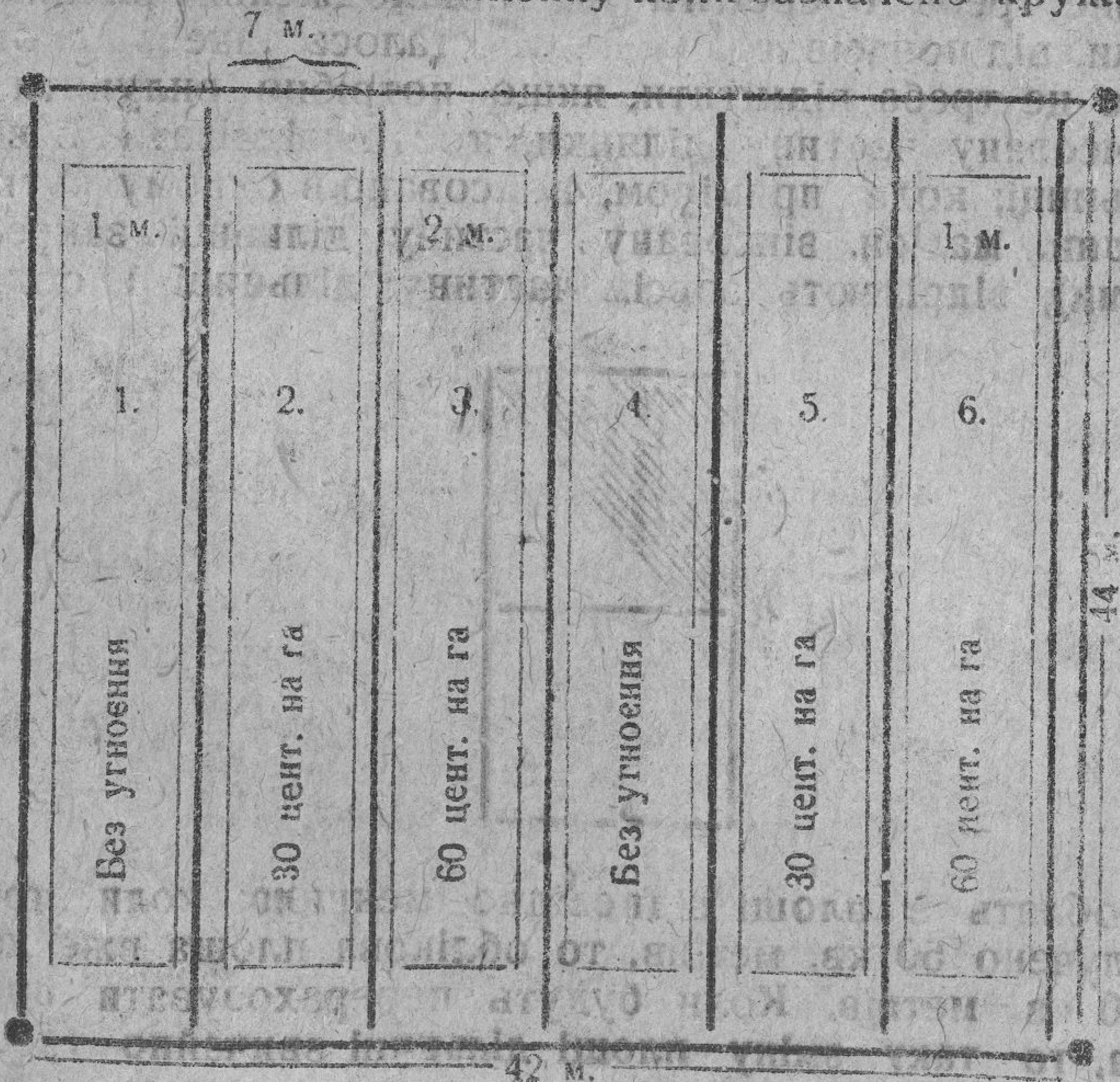
Тепер повстає питання про те, скільки давати вапни на га. Справа в тому, що ріжні гатунки ґрунту в залежности від свого хемічного складу потрібують ріжної кількости вапни; коли перебільшити цю кількість, можемо дістати не збільшення, а навіть зменшення врожаю. Над цим питанням про спосіб визначити кількість потрібного вапна працює тепер багато ґрунтознавців та аґрохеміків, але це питання не можна ще вважати за розв'язане. Ось чому необхідно ставити польові досліди, щоб дістати практичну відповідь на це питання для умов того або іншого поля в колгоспі або в радгоспі. Далі, ріжні курльтурні рослини різко ставляться до цієї або іншої кількости вапни в ґрунті. З рослин польової культури найбільш вдячні на вапнування: цукровий буряк, конюшина, люцерна, пшениця, ячмінь, легше виносять брак вапни в ґрунті такі рослини, як жито, овес; картопля, лубин та льон, часто зменшують врожай при порівняної великої кількости вапни в ґрунті тому, коли ґрунт взагалі потребує вапни, то краще не

вносити його безпосередньо під ці культури. Отже й досвіди з вапнуванням краще ставити з такими рослинами, як цукровий буряк, конюшина, оз. пшениця.

Для досвіду з вапнуванням слід взяти ланку ґрунту більш-менш рівну, яку раніш не угноювали, або однаково угноювалась на всю площу і яку за останні 2—3 роки взагалі однаково використовувалось, тобто однаково оброблялось засівалось одною культурою тощо. Ланку для закладки досвіду треба обрати подальше від проїзного шляху, щоб її бува не заїхали; також не треба закладати близько у лісся, бо там ґрунти не однаково звогчуються й можна дістати перекручені наслідки досвіду. Коли ланка розташована на невеличкому схилі, то її треба розбити так, щоб дільниці йшли не впоперек, а впродовж схилу, щоб дільниці межували своїми довгими боками. Ланку розбивають на окремі дільниці, на які вносять різну кількість вапни. Крім того, треба ще найменше мати по 2 ділянки кожного року для контролю. Отже всю площу треба розбити на 6 дільниць, з яких повинно перевести точний облік врожаю.

Розташування ділянок і їх розміри.

Ланка має довжину 44 метри і ширину 42 метри. По кутках ланки треба забити стовпи, щоб можна було завжди визначити межі її. На малюнку коли зазначено кружочками.

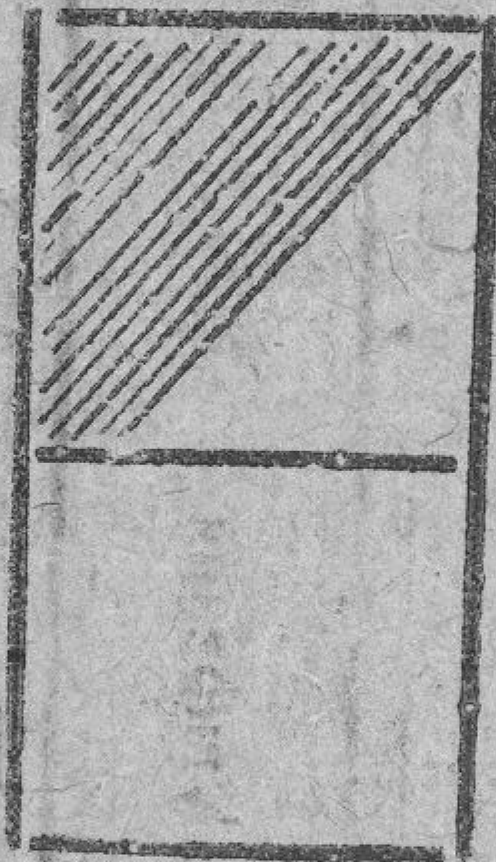

Цю ланку розбивають на 6 ділянок, кожна з них буде завширшки 7 метрів, а завдовжки 44 метри отож площа її дорівнюється 308 кв. метрів. Перша ділянка не угноюється, на другу додається крейда або молотого вапняку, або сухої девокаційної грязі з розрахунку 30 центн. на га, що на ділянку у 308 кв. метрів становить 92 клгр.; на третю ділянку треба дати 185 клгр. тогож добрива, що становить 60 центн. на га; 4-а ділянка не угноюється; 5-а угноюється так само, як друга, шоста, як третя (див. малюнок). Угноєння вноситься під оранку, тобто під ярі культури перед оранкою на зяб, а під озимину перед оранкою пару.

Обробіток грунту (оранка, боронування) і засів сівалкою провадиться однаково по всій дільниці вдовж, тобто поперед окремих дільниць.

Після засіву, коли добре позначиться рослина, треба відокремити облікову частину дільниці, тобто ту площу з якої буде провадитись облік урожаю, для чого треба нарізати стежки. Облікова площа має 5 метрів завширшки і 40 метрів завдовжки. На малюнкові межі облікової площі кожної дільниці позначено тонкими рисами. Шнурами між обліковою площею і рештою площі дільниць нарізають пляна або сапкою стежки завширшки 25 см.

Посіяне треба оберегати від пошкодження ріжними шкідниками, від попасів тощо. Коли сталось таке пошкодження, про це треба відмітити, якщо потрібно вилучити з обліку попсовану частину ділянки, тобто відрізати її від решти дільниці; коли, приміром, попсовано в одному кутку дільниці (див. малюн. зіпсовану частину дільниці закреслено рисами), відрізають зовсім частину дільниці і облік

врожаю роблять з площі відповідно меншою; коли приміром, вилучено 50 кв. метрів, то облікова площа вже дорівнює 150 кв. метрів. Коли будуть перераховувати врожай на га, то таку зміну площі дільниці звичайно треба

взяти до уваги. Про всілякі пошкодження і зміни обліково ої площі дільниці треба записувати в окремому зошиті туди записується взагалі всю історію досвіду.

Врожай кожної облікової дільниці збирають і зважують окремо.

Треба пам'ятати, що вапна, як добриво, діє багато років і навіть на другий рік часто сильніше ніж у перший і тому дуже бажано продовжити досвіда у наступний рік, а тому після уборки врожаю не слід викопувати коли по кутках досвідної ланки, а навпаки, коли якийсь зник з різних причин, треба встановити новий точно в кутку дільниці з тим, щоб наступного року можна було продовжувати досвіда з іншою культурою. Наслідки досвіду треба надіслати до Укрради Тсоавіяхему.

Додаток

Зразок записів дослідів вапнування

Яка рослина . . . .

Район . . . .

Село . . . .

Колгосп . . . .

Прізвище, ім'я та по батькові, керівника гуртка Тсоавіяхему, що закладає дослід: . . . .

Рельеф дослідної ланки (коли є схил, то зазначити його напрямок) . . . .

Грунт . . . .

Попередники за останні 3 роки . . . .

19. . . . . 19 . . . .

19. . . . .

Як раніш угноювалося поле, роблять дослід . . . .

Коли, чим, в якій кількості угноювалося поле, на якому роблять дослід . . . .

19 . . р.

19 . . р.

19 . . р.

Робота при закладанні досліду . . . .

а) коли внесено вапни і в якій формі (крейда, молотий вапняк, дефекаційна грязь).

б) коли заорено, як завглибшки . . . .

в) час волочіння й інших обробок грунту . . . . .

г) передпосівне оброблення грунту . . . .

д) час посіву . . . .

е) рослина . . . .

ж) норма висіву (кілограмів на гектар) . . . . .

Харків, друк. ім. др. ф. с 144—5.000. Міськліт № 10.010—29/XII 31 р.

Плян дослідної ланки

1	2	3	4	5	6

Пошкодження і зміни площі ділянць.

Облік врожаю

№ ділянць	Угноєння	Вага в кілограмах		Увага
		Вся маса	Зерно, коріння браку	

До всіх Міськ. Район. Трансп. рад Тсоавіяхему

При цьому оголошується зразок приймального акту на вантажі, одержані від Снабтсоавіяхему УСРР.

Попереджуємо, що акти треба складати та надсилати до нас тільки за зазначеним зразком та в термін не пізніш 14 день після одержання вантажу. Скарги на нестачу краму після зазначеного терміну „Снабтсоавіяхем задовольняти не буде,

ПРИЙМАЛЬНИЙ АКТ

193 . . року . . . . дня, комісія у складі . . . . . .

....

на підставі розпорядження президії від . . . . за № . . . . . склали цього акта в тому, що при перевірці вантажу, що прибув від Снабтсоавіяхему за рах. № . . . . . . від . . . . зі ст. . . . . до ст. . . . . . . за залізн. накл. № . . . пошт. квит. міста

в кількості . . . . . місць, ми виявили:

№ пор.	Наименування крамів	Кількість		Нестача	Лишок
		За рахунком	Наявна		

Обов'язково зазначити стан пакування та відповідність ваги залізн. накладній.

Підписи:

Харків, друк. „Інв.-др." з. 144—5.000. Міськліт № 10.010—29/XII-31 р.